

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON HELSINKI SHIPYARD OY:N TOIMIPAIKKAA KOSKEVAN TARTUNTATAUTILAIN 16 §:N MUKAISEN MÄÄRÄYKSEN (ESAVI/37717/2021) KUMOAMINEN

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tietoon saatettiin 12.10.2021, että Helsinki Shipyard Oy:n Laivakatu 1 -toimipisteen alueella on ilmennyt covid-19-tautiryypäitä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto antoi 20.10.2021 päätöksen (ESAVI/35013/2021), jolla se määräsi tartuntatautilain nojalla kaikki Helsinki Shipyard Oy:n toimipaikan alueella oleskelevat työntekijät osallistumaan Helsingin kaupungin tartuntatautilain 14 §:n perusteella järjestämään terveystarkastukseen SARS-CoV-2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Määräys oli kirjoitettu olemaan voimassa ajalla 21.10.2021-31.1.2022.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto antoi 3.11.2021 määräyksen (ESAVI/37717/2021), jolla se ulotti päätöksen koskemaan kaikkia Helsinki Shipyard Oy:n toimipaikalla oleskelevia henkilöitä. Määräys on kirjoitettu olemaan voimassa ajalla 10.11.2021-31.1.2022. Kyseinen määräys korvasi Etelä-Suomen 20.10.2021 antaman päätöksen (ESAVI/35013/2021) ajalta 10.11.2021-31.1.2022.

ASIAN SELVITTÄMINEN

Helsingin kaupunki on 5.1.2022 ilmoittanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, että määräys pakollisesta terveystarkastuksesta ei Helsingin telakan alueella sen arvion mukaan ole enää välttämätön.

Saadun arvion mukaan koronavirusepidemiatilanne on muuttunut Helsingin alueella omikron-virusvariantin myötä, eikä tilanteen voida telakalla katsoa enää olevan muuta Helsinkiä pahempi.

KUULEMINEN

Asianosaisille ei ole varattu tilaisuutta tulla kuulluksi, sillä kuuleminen on hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 5 kohdan nojalla muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Etelä-Suomen aluehallintovirasto kumoaa 3.11.2021 antamansa tartuntatautilain 16 §:n mukaisen määräyksen (ESAVI/37717/2021), jolla se määräsi Helsinki Shipyard Oy:n toimipaikan alueella oleskelevat henkilöt osallistumaan Helsingin kaupungin järjestämään terveystarkastukseen yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Määräys kumotaan ajalta 8.1.2022-31.1.2022.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Perustuslain (731/1999) 7 §:n mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen.

Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 6 § mukaan tässä laissa tarkoitettujen valtion viranomaisten ja asiantuntijalaitosten sekä kuntien ja kuntayhtymien on järjestelmällisesti torjuttava tartuntatauteja sekä varauduttava terveydenhuollon häiriötilanteisiin. Niiden on ryhdyttävä välittömiin toimiin saatuaan tiedon torjuntatoimia edellyttävän tartuntataudin esiintymisestä tai sellaisen vaarasta toimialueellaan.

Tartuntatautilain 8 § mukaan aluehallintovirasto sovittaa yhteen ja valvoo tartuntatautien torjuntaa alueellaan. Aluehallintovirasto valvoo, että sairaanhoitopiirien kuntayhtymät ovat varautuneet alueellisesti terveydenhuollon häiriötilanteita varten. Aluehallintovirasto valvoo torjuntatyön säännösten mukaista toteuttamista sekä kansallisten suunnitelmien ja sosiaali- ja terveysministeriön päätösten toimeenpanoa.

Aluehallintovirastossa on oltava virastoon virkasuhteessa oleva tartuntataudeista vastaava lääkäri.

Saman pykälän 2 momentin mukaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ohjaa ja tukee kuntia ja sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköitä lääketieteellisellä asiantuntemuksellaan tartuntatautien torjunnassa, kehittää alueellisesti tartuntatautien diagnostiikkaa ja hoitoa sekä selvittää epidemioita yhdessä kuntien kanssa. Sairaanhoitopiiri varautuu poikkeuksellisten epidemioiden torjuntaan ja hoitoon sekä huolehtii hoitoon liittyvien infektioiden torjunnan kehittämisestä alueensa sosiaalihuollon ja terveydenhuollon toimintayksiköissä. Sairaanhoitopiirin kuntayhtymässä on oltava kuntayhtymään virkasuhteessa oleva tartuntataudeista vastaava lääkäri.

Samana pykälän 3 momentin mukaan aluehallintoviraston ja sen toimialueen sairaanhoitopiirien kuntayhtymien on tehtävä yhteistyötä tartuntatautien torjunnassa. Aluehallintovirasto tekee tässä laissa säädetyt hallinnolliset päätökset käyttäen hyväksi sairaanhoitopiirin kuntayhtymän, erityisvastuualueen ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntemusta. Tartuntatautien torjunnan alueellinen varautuminen ja valmiussuunnittelu toteutetaan siten kuin terveydenhuoltolain (1326/2010) 38 §:ssä säädetään ottaen huomioon myös työterveyshuollon ja yksityisen terveydenhuollon toiminta.

Tartuntatautilain 9 §:n mukaan kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tässä laissa tarkoitettu tartuntatautien vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveyslaissa (66/1972), terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja tässä laissa säädetään. Kunnassa on oltava kuntaan virkasuhteessa oleva tartuntataudeista vastaava lääkäri. Terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavan lääkärin on otettava selvää epäillyn tai todetun tartuntataudin laadusta ja sen levinneisyydestä sekä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin taudin leviämisen estämiseksi. Tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluu tässä laissa tartuntatautien ehkäisy, varhaistoteaminen ja seuranta, epidemian selvittämiseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinnällinen kuntoutus sekä hoitoon liittyvien infektioiden torjunta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kunnan järjestämistä ehkäisevistä palveluista tartuntatautien leviämisen ehkäisemiseksi.

Tartuntatautilain 14 §:n mukaan kunnan on järjestettävä yleisiä rokotuksia ja terveystarkastuksia tartuntatautien ehkäisemiseksi. Rokotukseen tai terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Tartuntatautilain 15 § mukaan aluehallintovirasto voi määrätä järjestettäväksi toimialueensa jollakin paikkakunnalla tai tietyssä työpaikassa, laitoksessa, kulkuneuvossa tai vastaavassa paikassa oleskeleville terveystarkastuksen, jos tarkastus on yleisvaarallisen

tartuntataudin leviämisen estämiseksi tarpeen. Terveystarkastukseen osallistuminen on vapaaehtoista.

Tartuntatautilain 16 § mukaan aluehallintovirasto voi päättää, että 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä. Päätös voi kohdistua yksittäiseen tai useaan henkilöön.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Johtopäätökset

Etelä-Suomen aluehallintoviraston tietoon saatettiin 12.10.2021, että Helsinki Shipyard Oy:n Laivakatu 1 -toimipisteen alueella on ilmennyt covid-19-tautiryppäitä.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto antoi 20.10.2021 päätöksen (ESAVI/35013/2021), jolla se määräsi tartuntatautilain nojalla kaikki Helsinki Shipyard Oy:n toimipaikan alueella oleskelevat työntekijät osallistumaan Helsingin kaupungin tartuntatautilain 14 §:n perusteella järjestämään terveystarkastukseen SARS-CoV-2-viruksen aiheuttaman yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Määräys oli kirjoitettu olemaan voimassa ajalla 21.10.2021-31.1.2022.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto antoi 3.11.2021 määräyksen (ESAVI/37717/2021), jolla se ulotti päätöksen koskemaan kaikkia Helsinki Shipyard Oy:n toimipaikalla oleskelevia henkilöitä. Määräys on kirjoitettu olemaan voimassa ajalla 10.11.2021-31.1.2022. Kyseinen määräys korvasi Etelä-Suomen 20.10.2021 antaman päätöksen (ESAVI/35013/2021) ajalta 10.11.2021-31.1.2022.

Aluehallintoviraston määräys on perustunut tartuntatautilain 16 §:ään, jonka mukaan aluehallintovirasto voi päättää, että tartuntatautilain 14 ja 15 §:n mukaiseen terveystarkastukseen osallistuminen on pakollista, jos se on yleisvaarallisen tartuntataudin tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi välttämätöntä.

Aluehallintovirasto on määräystä antaessaan arvioinut, että covid-19-tartuntojen leviämisen estämiseksi on välttämätöntä määrätä terveystarkastukseen osallistuminen Helsinki Shipyard Oy:n toimipaikalla pakolliseksi ja päätöksen kohdentaminen kaikkiin Helsinki Shipyard Oy:n toimipaikalla oleskeleviin henkilöihin on välttämätöntä. Aluehallintovirastolle asiassa annetut lausunnot ovat puoltaneet terveystarkastuksen pakollisuutta ja välttämättömyyttä.

Aluehallintovirasto on lisäksi päätöksessään todennut, että se kumoaa antamansa päätöksen heti, jos sen ei enää arvioida olevan välttämätön.

Helsingin kaupunki on 5.1.2022 ilmoittanut Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, että määräys pakollisesta terveystarkastuksesta ei Helsingin telakan alueella sen arvion mukaan ole enää välttämätön. Saadun arvion mukaan koronavirusepidemiatilanne on muuttunut Helsingin alueella omikron-virusvariantin myötä, eikä tilanteen voida telakalla katsoa enää olevan muuta Helsinkiä pahempi, mistä syystä päätöksen kumoaminen on perusteltua. Pääkaupunkiseudun koronavirusepidemian tilannekuvan osalta aluehallintovirasto viittaa Pääkaupunkiseudun korona-koordinaatioryhmän kokousmuistiosta 3.1.2021 tarkemmin ilmeneviin tietoihin, joka sillä on ollut lisäksi käytössään tätä päätöstä tehdessä.

Aluehallintovirasto toteaa, että ottaen huomioon Helsingin kaupungin esittämän asiantuntija-arvion siitä, ettei määräystä pakollisesta terveystarkastuksesta voida katsoa enää välttämättömäksi, se kumoo tällä päätöksellä 3.11.2021 antamansa tartuntatautilain 16 §:n mukaisen määräyksen (ESAVI/37717/2021) koskien Helsinki Shipyard Oy:n toimipaikan alueelle oleskelevien henkilöiden osallistumista Helsingin kaupungin järjestämään terveystarkastukseen yleisvaarallisen covid-19-tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Määräys kumotaan 8.1.2022-31.1.2022 väliseltä ajalta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Perustuslaki (731/1999) 7, 22 §

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 6, 8, 9, 14, 15, 16 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin perusteella hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös laitetaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n nojalla täytäntöön heti.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa ylitarkastaja Meiju Heikkinen, p. 0295 016 000 (vaihde).

ylijohtajan sijainen,
johtaja

Kristiina Poikajärvi

ylitarkastaja

Meiju Heikkinen

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 7.2.2022 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Helsinki Shipyard Oy

Helsingin kaupunki

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri

Helsingin poliisilaitos

Helsingin kaupungin pelastuslaitos

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Maksutta

Tämä asiakirja ESAVI/561/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/561/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Heikkinen Meiju 07.01.2022 15:26

Ratkaisija Poikajärvi Kristiina 07.01.2022 15:28